



เดียวกันก็ย่อมงดงามเป็นหนึ่งเดียว

สำหรับการเก็บดอกไม้ นั้น ผู้เฒ่าผู้แก่ มักมีคำบอกกล่าวในการเก็บดอกไม้ไปบูชาพระ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำอัญเชิญดอกไม้ ด้วยถือว่าเป็นสิ่งสวยงาม มีกลิ่นหอม มีความบริสุทธิ์ควรค่าแก่การบูชาพระ และยังถือว่าดอกไม้เป็นสิ่งมีชีวิตที่พึงได้รับอานิสงส์จากการอุทิศตนถวายเป็นพุทธบูชา เพื่อให้ได้ถึงซึ่งนิพพาน จึงได้มีคำกล่าวที่ไพเราะอ่อนหวาน และเต็มไปด้วยความรู้สึกรำลึกแห่งกตัญญูตาธรรม ดังสำนวนตัวอย่างต่อไปนี้

"คะค่อมป้อมใบ หัวใจบ่เส้า

ข้าขอเก็บเอา

ขึ้นสู่นิพพาน

แม่เจ้าไปทาน

ชั้นฟ้าแต่เตีอะ"

สนั่น ธรรมธิ

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(ภาพประกอบโดย อภิวัฒน์ พันธุ์สุข)

เขียนที่มาจาก การหล่อในปัจจุบัน

เป็นที่น่าสังเกตว่า เครื่องสักการะของชาวล้านนานั้นบ่งบอกถึงความคิดที่ลึกซึ้งของชาวล้านนาในการมองเห็นคุณค่าของสิ่งที่ควรบูชา โดยการน้อมนำสิ่งของที่มีคุณค่าอันควรแก่การบูชาที่มีอยู่ตามธรรมชาติ และเต็มไปด้วยความงดงามที่พิเศษนอกเหนือจากสิ่งที่เป็นวัตถุในวิถีชีวิตประจำวัน กล่าวคือ ข้าวตอก ซึ่งโดยปกตินั้นข้าวมีไว้สำหรับบริโภค แต่เมื่อนำมาทำเป็นข้าวตอก ก็ถือเป็นสิ่งสักการะ เทียนขี้ผึ้ง (ไม่นับรูป เพราะรับมาจากถิ่นอื่น) ปกติจะไม่นำมาใช้เพื่อให้เกิดแสงสว่าง ถ้าจะมีการใช้ ก็จะใช้เฉพาะการบูชา และที่น่าสนใจยิ่ง คือ ดอกไม้ โดยทั่วไปดอกไม้ที่มีความสวยงามและมีกลิ่นหอม จะไม่มีการนำมาบริโภคเป็นอาหาร แต่จะนำมาเป็นเครื่องสักการะ ส่วนวิธีการเก็บดอกไม้เพื่อบูชาพระก็จะกระทำด้วยความนุ่มนวลอ่อนโยนดังได้กล่าวแล้วข้างต้น ตรงนี้สะท้อนให้เห็นการให้ความเคารพต่อธรรมชาติ การปฏิบัติต่อธรรมชาติด้วยความอ่อนโยนและเทิดทูน แสดงถึงพื้นฐานจิตใจที่งดงามของชาวล้านนาซึ่งมีมาช้านาน.